

Ještědský hřbet

sobota 16. června 2012

Odjezd: v 6:30 hod. od hlavního vlakového nádraží Pardubice (od předzahrádky restaurace La Rocket).

Trasa autobusu: Pardubice hl. n. – Opatovice n. L. – dálnice D11 – exit 39 Poděbrady jih – siln. 38 Poděbrady – okolo Nymburka – Bezděčín, zde vpravo na siln. 10 – okolo Ml. Boleslavi – Mnich. Hradiště – u Lažan na siln. 35 Paceřice – Hodkovice n. Mohelkou – Liberec – Chrastava – před Bílým Kostelem n. Nisou na siln. 13 (směr Jablonné v Podještědí) – Jítrava, kde červená turist. zn. přetíná silnici (GPS 50°48'1"N, 14°52'4"E), (170 km, 2 h. 10 min.). **Zde vystoupí 1. skupina.**

Autobus pokračuje do obce Jítrava, zde vlevo – Zdislava – Žibřidice, zde vlevo směr Liberec – Křižany, zde vlevo na S a okolo žel. st. Křižany do Křižanského sedla (červená zn.) (GPS 50°45'18"N, 14°55'38"E) (+13 km, +20 min.). **Zde vystoupí 2. skupina.**

Se 3. skupinou zpět do Křižan, zde vlevo směr Liberec – na Semerinku ostře doleva – serpentinami na Výpřež – Liberec-Horní Hanychov na parkoviště U lanovky na Ještěd (GPS 50° 44' 10.6" N, 15° 0' 9.1" E) nebo o 700 m dále ulicí Ještědská na parkoviště v Horním Hanychově (GPS 50° 44' 15" N, 15° 0' 36" E) (+13 km, +20 min.). **Zde vystoupí 3. skupina.**

Autobus čeká na návrat všech turistů.

Odjezd zpět: v 18:00 hod. Návrat do Pardubic asi ve 20 hod.

Zpáteční trasa: Horní Hanychov – Pardubice (+155 km, +2 h.).

Autobus celkem: 351 km, 4h. 50 min. jízdy.

1. skupina

Celkem: 22,5 km.

Stoupání: 957 m.

Na Větrníku, tj. křižovatka silnice mezi Vysokou a Jítravským vrchem SV od obce Jítrava s červenou turistickou zn. [1] – po červené zn. nejprve V, pak převážně JV směrem – pod Jítravským vrchem – Vápenný lom [2] - přes Velký Vápenný (790 m) [3] – Trávník – Zdislavský Špičák (688 m) – hraniční kameny [4] - Malý Vápenný (687 m) – sv. Kryštof [5] – pod Lomem (682 m) – Křižanské sedlo [6] – Bukovka (672 m) – Malý Ještěd (754 m) [7] – kóta 693 m – za ní je možno odbočit S na vyhlídku Dánské kameny [8] a stejnou cestou se vrátit – Dlouhý kopec – Výpřež, Tetřeví sedlo [9] – Nad Výpřeží – Ještěd (1012 m) [10] – Ještědka – Vyhlídkovou cestou na chatu KČT Pláně pod Ještědem [11] – odtud vlevo stále po červené zn. V, SSV, potom SSZ na parkoviště v Horním Hanychově [12].

2. skupina

Celkem: 12 km.

Stoupání: 555 m.

Křižanské sedlo [6] – Bukovka (672 m) – Malý Ještěd (754 m) [7] – kóta 693 m – za ní je možno odbočit S na vyhlídku Dánské kameny [8] a stejnou cestou se vrátit – Dlouhý kopec – Výpřež, Tetřeví sedlo [9] – Nad Výpřeží – Ještěd (1012 m) [10] – Ještědka – Vyhlídkovou cestou na chatu KČT Pláně pod Ještědem [11] – odtud vlevo stále po červené zn. V, SSV, potom SSZ na parkoviště v Horním Hanychově [12].

3. skupina

Celkem: 5,5 km.

Stoupání: 69 m.

Lanovkou na Ještěd (1012 m) [10] – Ještědka – Vyhlídkovou cestou na chatu KČT Pláně pod Ještědem [11] – odtud vlevo stále po červené zn. V, SSV, potom SSZ na parkoviště v Horním Hanychově [12].

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 14 Lužické hory (6. vydání 2010)

Možnosti občerstvení: Ještěd, chata Pláně pod Ještědem, Liberec-Horní Hanychov.

Známková místa: Ještěd (turist. známka č. 40), Pláně pod Ještědem (č. 39), Horní Hanychov (č. 1170).

OTO: Ještěd je povinným místem OTO Lužické hory – Ještěd.

Příhlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail do zaměstnání: ehrenbergerova@szs.pardubice.cz, telefon do práce 466 050 217, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.

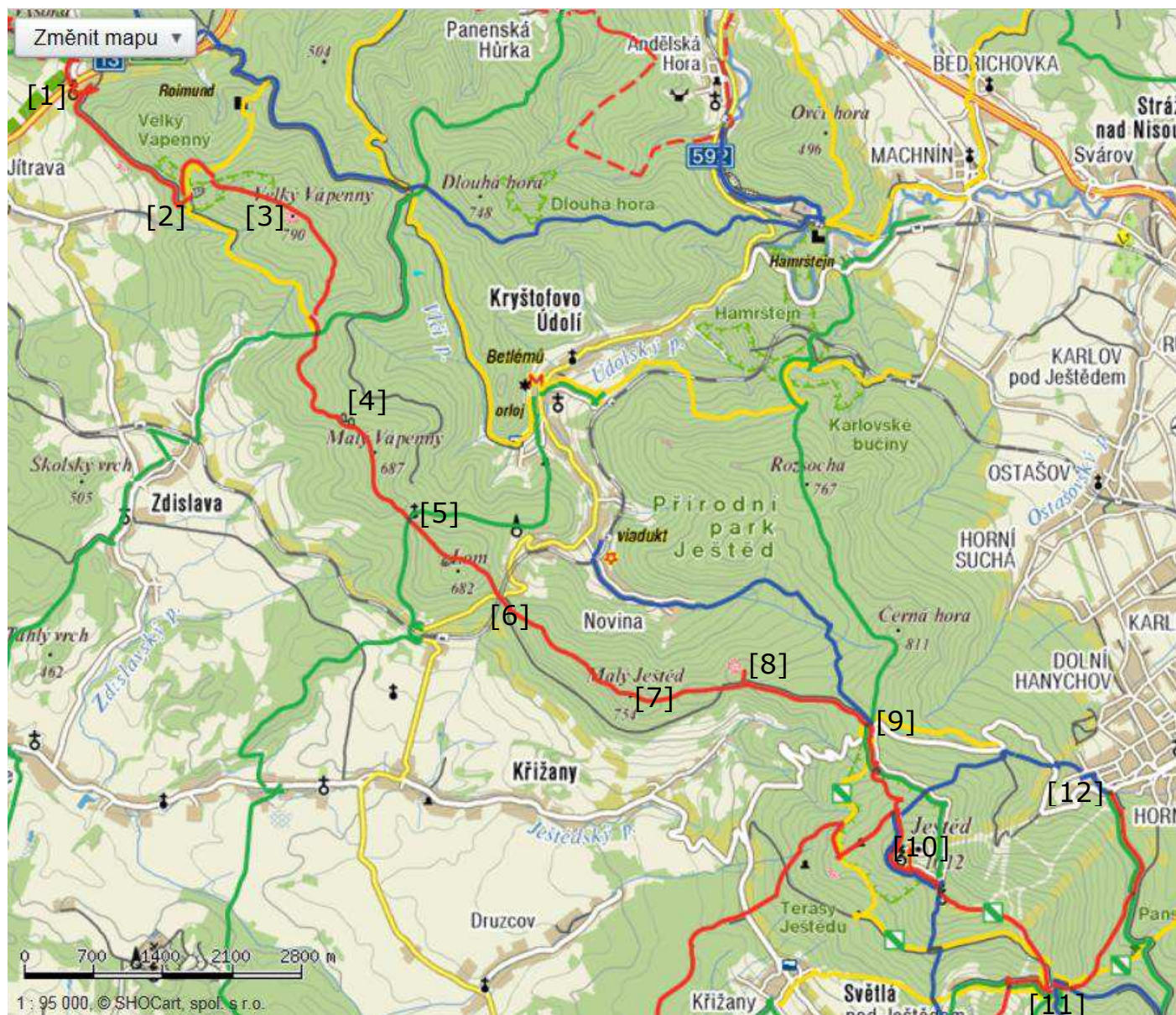
Cena: členové dospělí 250,- Kč, děti 120,- Kč, ostatní 300,- Kč.

Výlet připravil a vede: doc. Ing. Josef Kotyk, CSc., Josef.Kotyk@seznam.cz

Místopis

- [1] **Na Větrníku** (též **Jítravské sedlo**), Zde až do 50. let 20. stol. stávala známá zájezdní krčma Windschänke (Větrný šenk), po které zůstalo pouze jméno Na Větrníku.
- [2] **Vápenný lom** - rozcestí turistický tras, součást rezervace Velký Vápenný. Studánka s výborným pramenem. Nachází se zde nejznámější a dosud největší objevený prostor Ještědského krasu - Západní jeskyně (též Jítravská j.). Byla objevena roku 1956 a má unikátní krápníkovou výzdobu. Je významným zimovištěm netopýrů, např. silně ohroženého netopýra velkého, netopýra ušatého, nebo kriticky ohroženého vrápence malého. Veřejnosti je jeskyně nepřístupná. Délka chodeb činí 350 m a jejich výškový rozdíl 25 m. Ukázkou z pestré krápníkové výzdoby si můžete prohlédnout jen na blízké informační tabuli. V jeskyni se vyskytují i stalaktity průhledné a excentrické, které rostou všemi směry.
- [3] Přírodní rezervace **Velký Vápenný** se rozkládá na vápencovém vrchu (790m) poblíž vsi Jítrava, na území obce Bílý Kostel nad Nisou. Rezervace zahrnuje společenstva původního horského kleno-bukového lesa ve vrcholové poloze a společenstvo květnatých bučin na vápencích. V lokalitě žije velké množství zákonem chráněných druhů živočichů např. holub doupňák, slepýš křehký a další.
- [4] **Hraniční kameny** jsou z roku 1709 a podle ještě dnes čitelných písmen GST a LB můžeme poznat, že právě těmito místy vedla hranice mezi panstvími Grabštejn a Lemberk.
- [5] **Kaplička zasvěcená sv. Kryštofu**, patronu poutníků. Kaple byla postavena a vysvěcena v roce 1763. Na jejím soklu najdeme již sotva čitelný nápis. Na plechu malovaný obraz sv. Kryštofa, který prý uvnitř kdysi visel, nenávratně zmizel někdy v pohnutých časech po roce 1945. Vypráví se, že jej z kaple vytrhl v deštivém dnu jistý dřevař a udělal si z obrazu ochranu nad ohniště. Celá kaplička je dnes již opravena.
- [6] V **Křížanském sedle** stojí pískovcová socha Piety z r. 1766. Pieta znázorňuje Pannu Marii s tělem Krista na klíně po jeho snění z kříže.
- [7] **Malý Ještěd** - kopec SZ od Ještědu. Pěkný výhled na České středohoří. Od r. 1906 zde stávala dřevěná chata, zv. Jäckelova bouda, kterou otevřel bývalý voják Wenzel Jäckel u příležitosti Německo-české výstavy v Liberci (r. 1906). Turistická chata poskytovala turistům příjemné občerstvení a ubytování až do 60. let 20. století. Poslední vlastník nechal boudu zchátrat. Na místě jen zbytky rozlehlého stavení.
- [8] **Dánské kameny** – přírodní památka. Mohutná křemencová skalní zeď se samostatnou věží. Přírodní nezabezpečená vyhlídka.
- [9] **Výpřež – Tetřeví sedlo**. Název Výpřež pochází z dob, kdy zde formani vypřahali přídavné koně, které si dole v Podještědí najali pro snazší překonání strmého kopce. Starší název Tetřeví sedlo (Auerhahnsattel) připomíná tokající tetřevy (na svahu Černé hory je místo s podobným názvem Tetřeví tok), je ovšem dnes již méně používané. Hlavní silnice spojující Liberecko s Podještědím zde byla vybudována v letech 1863 až 1867, již předtím tudy vedly staré stezky. Na Výpřeži kdysi stála malá chata – Wippelbaude, ze které se dnes dochoval pouze sklípek dnešního objektu občerstvení. Zajímavou památkou je velký **kamenný obelisk** – historický turistický rozcestník z počátku 20. století s vytesaným tvarovým znamením čtyřzubého hřebenu, připomínajícím Hřebenovku neboli Kammweg.
- [10] **Ještěd** (1012 m) (německy Jeschken nebo Jeschkenkoppe), nejvyšší vrchol a jediná tisícovka Ještědsko-kozákovského hřbetu. S prominencí 517 metrů (převýšení od sedla v Jeřmanicích, které ho odděluje od Jizerských hor) jde o jednu z 10 nejprominentnějších hor v Česku. Na vrcholu je známá televizní věž 90 m vysoká podle návrhu architekta Karla Hubáčka. V r. 1969 za ni získal prestižní Perretovu cenu Mezinárodní unie architektů. Významnou roli sehrál vysílač Ještěd krátce po srpnové okupaci Československa v roce 1968, když odtud ve dnech 25. – 27. srpna vysílalo televizní Svobodné studio Sever. Na Ještěd vedou lanovky, na svazích je lyžařské středisko. Těsně pod Ještědem se nachází Horní Hanychov, nejzápadnější městská část Liberce. Masiv Ještědu je od roku 1995 součástí Přírodního parku Ještěd (93,6 km²).
- [11] **Pláně pod Ještědem** leží v nadmořské výšce 780 m, v sedle na Ještědském hřebeni, 2,5 km od vrcholku **Ještědu**. Horská osada a středisko zimních sportů. Historicky patří ke Světlé pod Ještědem. Oblíbené výletní místo již v 19. stol. Turistická chata Klubu českých turistů.
- [12] **Horní Hanychov** se v roce 2009 stal jednou ze čtvrtí Liberce, kde se konalo MS v klasickém lyžování. Proto Horní Hanychov získal během posledních let částečně novou infrastrukturu, nový skokanský areál a nové vleky v lyžařském areálu Ještěd, který se na území městské části nachází. Do Horního Hanychova vede již od roku 1912 tramvajová trať.

Výřez z mapy:

Čísla v hranatých závorkách odpovídají zajímavým místům popsáním v místopisu.

Profil tras:

